

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Detaljplan för industri, del av Munckeröd 1:12 m.fl.

i Stenungsund, Stenungsunds kommun

Västra Götalands län

Bakgrund och syfte

Företaget Badhustorget Fastighets AB begärde i maj 2008 planbesked från kommunen om att i detaljplan pröva lämpligheten av att fastigheten Munckeröd 1:12 m.fl. får användas för småindustriändamål. Företaget hade tidigare begärt planbesked för detaljplan för industri på grannfastigheten Hammar 1:2. Samhällsbyggnadsutskottet i Stenungsunds kommun beslutade om positiva besked för de båda ansökningarna. I samband med besked om planstart beslöt kommunen att de båda områdena skulle utgöra en detaljplan och att arbetet skulle inledas med ett planprogram.

Ett planprogram för området togs fram och skickades på samråd år 2011. Därefter har ett planförslag upprättats som har varit ute på samråd 2016-10-27 t.o.m. 2016-11-24. Inkomna synpunkter från samrådet har sammanställts i denna samrådsredogörelse. Kompletterande utredningar har upprättats och planhandlingarna har justerats inför utställningen.

Detaljplanen syftar till att omvandla en del av ett naturområde till industrimark.

Hur samrådet har bedrivits

Samhällsbyggnadsutskottet beslutade 2016-09-27 § 54 att godkänna samrådshandlingen och att skicka ut planförslaget på samråd i enlighet med plan- och bygglagen (1987:10) 5 kap. 20 §.

Detaljplanen var ute på samråd mellan 2016-10-27 och 2016-11-24.

Under samrådstiden har handlingarna funnits tillgängliga i Stenungsunds kommunhus entré och på Kulturhuset Fregatten. Handlingarna fanns även tillgängliga på kommunens hemsida www.stenungsund.se/planer. Samrådet kungjordes via annons i Göteborgsposten och ST-tidningen. Vid samråd tidens början skickades även underrättelse om samråd ut till berörda fastighetsägare, myndigheter och kommunala instanser samt övriga berörda enligt sändlista och fastighetsförteckning.

Planarbetets bedrivande

Planen handläggs med normalt planförfarande enligt den äldre plan- och bygglagen (1987:10).

SAMMANSTÄLLNING OCH KOMMENTARER TILL INKOMNA YTTRANDE

Inkomna yttranden vid samråd

Under samrådstiden har det inkommit tolv yttranden varav två utan erinran eller synpunkter på förslaget. Nedan följer en sammanställning och kommunens kommentarer till inlämnade synpunkter.

Med synpunkter:

Statliga och regionala myndigheter m.fl.

- 2016-11-24 Länsstyrelsen
- 2016-11-23 Statens Geotekniska Institut (SGI)
- 2016-11-23 Trafikverket
- 2016-12-08 Vattenfall Eldistribution AB

Kommunala nämnder och bolag m.m.

- 2016-11-28 Stenungsunds kommun, Räddningstjänsten
- 2016-11-21 Stenungsunds kommun, Mark och exploatering
- 2016-11-29 Stenungsunds kommun, VA-teknik

Sakägare

- 2016-11-11 Käderöds Fastighets AB

Ej sakägare

- 2016-11-23 Stenungsunds Motorsällskap
- 2016-11-23 Stenungsunds Orienteringsklubb

Utan synpunkter:

Statliga och regionala myndigheter m.fl.

- 2016-11-02 TeliaSonera Skanova Access AB
- 2016-11-18 Västtrafik AB

Statliga och regionala myndigheter m.fl.

Länsstyrelsen

Länsstyrelsens samlade bedömning

Länsstyrelsen anser att planförslaget behöver bearbetas beträffande frågor som berör geoteknik och farligt gods.

Kommunen bör också bearbeta frågor som berör förhållande till översiktsplan, miljökonsekvensbeskrivning, skyddade arter, natur, markberedning, vatten samt trafik.

Synpunkter på sådant som kan aktualisera prövning

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 12 kap 1§ PBL (1987:10) och nu kända förhållanden att frågor som berör hälsa/säkerhet med avseende på geotekniska frågor samt farligt gods måste lösas på ett tillfredsställande sätt i enlighet med vad som anges nedan för att ett antagande av detaljplaneförslaget inte kommer att prövas.

Motiv för bedömningen

Prövningsgrunder enligt PBL 12 kap. 1§

Geoteknik

Sveriges geotekniska institut (SGI) har lämnat ett yttrande daterat 2016-11-23. SGI hänvisar i sitt yttrande till de omfattande geotekniska förstärkningsåtgärder som hade vidtagits i samband med utbyggnad av den angränsande trafikplatsen. SGI anser att kommunen ska kartlägga omfattning och eventuell påverkan av dessa åtgärder på och av planområdet i planskedet.

SGI hänvisar också till de framtagna värdena på grundvattenytans nivåer i ”PM Hydrogeologi”. SGI instämmer inte i antagandet om att det i ursprungsberäkningarna har valts de mest relevanta förutsättningarna avseende portryck och beräkningarna bör uppdateras utifrån den hydrologiska analysen i PM Hydrogeologi.

SGI tar också upp känslighetsanalysen med avseende portryck i kap 6.4 i Teknisk PM Geoteknik. SGI anser med tanke på områdets topografi, breddningsnivåer etc. bör det även göras en bedömning huruvida det finns förutsättningar för artesiska portryck. SGI efterlyser också en bedömning av maximala grundvattennivåer och eventuella förutsättningar för artesiska portryck för området som helhet men framförallt för västra delen av området. Erfordras restriktioner eller åtgärder skall detta säkerställa i planhandlingarna.

SGI undrar också om det är rimligt med konstant hållfasthet genom hela profilen och anser att val av hållfasthet, som redovisas i bilaga 2 i Tekniska PM Geoteknik, bör ses över för att få mer troliga indata.

SGI ställer sig också frågande om lastrestriktioner på 25 resp. 50 kPa på plankartan är säkerställda på ett plantekniskt godtagbart sätt.

SGI tar även upp frågan om blocknedfall och bedömning av bergskärningarnas stabilitet. SGI anser att rekommendationer som ges i Teknisk PM Geoteknik behöver på ett plantekniskt godtagbart sätt säkerställas.

Länsstyrelsen instämmer med SGI och anser att nödvändiga restriktioner ska säkerställas på ett plantekniskt godtagbart sätt på plankartan. Även kompletterande geotekniska undersökningar i detta sammanhang ska utföras under planeringsarbete innan antagande av planförslaget.

Kommentar:

Se kommentar på SGI:s yttrande.

Farligt gods

Planområdet ligger i närheten av väg E6 och väg 170 som båda är utpekade som rekommenderade leder för transport av farligt gods. Kommunen har därför tagit fram en riskutredning i vilken föreslås ett antal åtgärder genomföras för att nå en acceptabel risknivå. Två olika alternativ av skydd föreslås längs E6, antingen en vall eller ett tungt vägräcke. Utöver detta föreslås ett antal åtgärder som är gemensamma, oavsett val av vall eller vägräcke. Länsstyrelsen anser att det är rimliga åtgärder att genomföra. Det råder dock oklarheter kring åtgärden om skyddsmur.

Som det nu är formulerat på plankartan reglerar egenskapsbestämmelsen b2 uppkomsten av en skyddsmur i klass EI30 för de byggnader som ligger närmast E6 för att avskärma dessa. Denna bestämmelse behöver ses över. Länsstyrelsens uppfattning är att det är en fasadåtgärd, dvs. byggnadsdelar som är riktade mot E6 som ska vara utförda i klass EI30, inte att det ska uppföras en skyddsmur framför byggnaden (se kapitel 6.1.2 i Norconsults riskutredning). Vidare finns det på plankartan prickmark fram till 65 meter från E6 (påfart). Är skyddet relevant på det avståndet? Detta behöver klargöras.

Kommentar:

Förslaget har omarbetats så att delområde C, närmast väg E6, i utställningsskedet föreslås som naturmark, och inte som gata och industrimark. De återstående verksamhetsytorna i område A och B ligger på ett avstånd av som minst 80 meter från väg E6 och på en höjd av som minst 10 meter över vägen. Område D ligger på ett avstånd av som minst cirka 180 meter från väg E6.

Riskerna med farligt gods är därmed så pass låga att inga åtgärder bedöms behövas, och frågorna om skyltning är inte längre aktuella.

Råd enligt 2 kap. PBL och Miljöbalken

Förhållande till översiktsplan

Länsstyrelsen anser att kommunen bör förtydliga varför det planläggs industrimark i ett område som huvudsakligen var avsatt för närreklamationsområde för Stenungsunds tätort i den gällande översiktsplanen. Förutom de ytor som ska användas för industriändamål kommer genomförande av detaljplaneförslaget leda till fragmentering av naturmark. En stor yta av naturmark, mot norr, kommer följaktligen att isoleras. Samtidigt kommer planförslagets genomförande innebära stora ingrepp i naturen.

Kommentar:

Kommunen bedömer att det i detta läge är lämpligt att planera för industri trots att den gällande översiktsplanen föreslår rekreatiomsområde, med följande motivering. Det finns ett behov av verksamhetsområden för industri i Stenungsunds kommun som inte är avsatta för den petrokemiska industrin. Planområdet ligger i utkanten av Stenungsund och i anslutning till ett motorvägsnät vilket gör lokaliseringen lämplig för industri. Friluftsområdets värdekärna med stugor och anlagt stigsystem ligger söder om och avskilt från det föreslagna industriområdet. Furufjällsområdet bedöms fortsatt kunna fungera som en värdefull rekreatiomsmiljö även efter planens genomförande.

I förslaget till ny översiktsplan, som har varit på utställning under våren 2020, föreslås delar av området som industriområde.

Miljökonsekvensbeskrivningen (MKB)

Miljökonsekvensbeskrivning ska enligt 6 kap 12 § miljöbalken behandla alternativa lokaliseringar och en bedömning av vilket alternativ som kan antas vara mest lämplig. Detta har inte gjorts i den aktuella MKB:n.

På sidan 11 i planbeskrivningen står det, "Övriga aspekter som länsstyrelsen tagit upp i avgränsningssamrådet saknar relevans för MKB:n och beskrivs utförligt i denna planbeskrivning". Länsstyrelsen anser att kommunen bör redogöra vilka av Länsstyrelsens synpunkter som "saknar relevans" och varför.

Kommentar:

Miljökonsekvensbeskrivningen revideras inför utställningen med ett resonemang om alternativa lokaliseringar. De övriga aspekter som länsstyrelsen tagit upp i avgränsningssamrådet nämns i miljökonsekvensbeskrivningen. Det rör sig om buller, fornlämningar, geoteknik samt tillgänglighet för kollektivtrafik och gång- och cykelresenärer. Dessa aspekter har inte bedömts riskera att medföra betydande miljöpåverkan och ska därför inte heller behandlas närmare i MKB:n.

Skyddade arter

Länsstyrelsen meddelade kommunen, i sitt yttrande över behovsbedömning 2016-03-03, att en naturvärdesinventering behöver tas fram. Detta mot bakgrund av exploateringens omfattning och det faktum att naturvärdena i området inte var kända. Av den anledningen kunde inte Länsstyrelsen, vid tiden för yttrandet över behovsbedömningen, närmare bedöma hur kommunen behövde förhålla sig till skyddade arter.

I samband med naturvärdesinventeringen har skyddade arter påträffats inom planområdet. Fyra inventeringar har utförts under fåglars och groddjurs fortplantningsperiod. Nötkråka, duvhök och vanlig groda har påträffats. Tidigare uppgifter om att gulspurv noterats norr om området är mycket rimliga men saknar vidare betydelse i det här ärendet.

Duvhök har noterats vid ett tillfälle. Det finns inget som tyder på att området är särskilt betydelsefullt för arten, eller att häckning sker i området. Länsstyrelsen ser i nuläget inga skäl att vidare utreda detaljplanens effekter på duvhökens bevarandestatus.

Vanlig groda tycks fortplanta sig i planområdets nordvästra delar. Länsstyrelsen noterar att dispens enligt 15 § ska enligt MKB:n sökas. Länsstyrelsen vill härmed hänvisa till MÖD M 11317-14 vad gäller frågan om när förbud enligt 6 § artskyddsförordningen aktualiseras.

Länsstyrelsen saknar en vidare bedömning av områdets betydelse för nötkråka, liksom detaljplanens påverkan på nötkråkans livsmiljöer (i synnerhet potentiella häckningsmiljöer). Uppenbart är att arten hämtar föda i hassellunden. Det är därför positivt att denna miljö kan få finnas kvar. Omgivningarna kommer däremot att förändras avsevärt. Hasselnötter (nötkråkans huvudsakliga föda) hämtas ibland på över 5 km avstånd från häckningsplatsen. Det är därmed viktigt att lämpliga häckningsmiljöer finns inom detta avstånd från hassellunden. Häckningsplatserna är belägna i medelålders eller äldre gran- eller barrträdsdominerade blandskogar. Om skogen är skött för virkesproduktion spelar ingen roll. Viktigt är dock att den är tät, strukturiert och komplex och att den erbjuder ett gott skydd mot predatorer.

Länsstyrelsen efterfrågar därför en bedömning av exploateringens effekt på nötkråkans möjligheter att häcka och söka föda i det aktuella området. Dessutom behöver områdets betydelse för artens bevarandestatus beskrivas tydligare, dvs. vad har det för effekt på artens bevarandestatus om planområdet inte längre kan nyttjas av arten?

Kommentar:

Vägen i den västra delen av planområdet, som redovisades i samrådet och som skulle ha inkräktat på hassellunden med omgivningar, stryks ur förslaget inför utställningsskedet och denna mark föreslås nu som naturmark, delvis med dagvattenanläggningar. Därmed riskeras inte att den skyddade arten nötkråka förlorar födosöksområden. Detta kommenteras i miljökonsekvensbeskrivningen. Förändringen innebär också att de områden där vanlig groda påträffats utgår ur planområdet. Dispens för vanlig groda behövs därmed inte krävas.

Natur

På sida 22 i MKB:n skrivs följande om detaljplanens konsekvenser för naturmiljön, ”När planområdet genomförs enligt planförslaget och tas i anspråk för industri omvandlas ett naturområde till hårdgjorda ytor och de befintliga marknivåerna förändras på ett påtagligt sätt. Ingreppen är irreversibla, dvs det går aldrig att återskapa naturmarken”. Av illustrationskartan och naturvärdesinventeringen (sid 20 i planbeskrivningen) framgår att endast 2 mindre områden av NV-klass 2 och 3 lämnas helt orörda. Övriga 6 områden av denna NV-klass, inklusive hassellunden (NV-klass 2), berörs mer eller mindre.

Efter genomförd exploatering kommer den lokala naturmiljön ha delats i två delar; en del norr om exploateringsområdet och en del söder om. Den norra delen, där hassellunden ingår, blir tämligen isolerad.

Enligt naturinventeringen så finns områdets högsta naturvärden i hassellunden (område 1 i inventeringen) som givits naturvärdesklass 2. Vägen som planeras i områdets västra del bör dock anpassas så att den inkräktar så lite som möjligt på hassellunden. Samma anpassning bör ske av de anlagda markområdena söder om lunden.

Byggnader och hårdgjorda ytor söder om den sydvända bergbranten bör anläggas så att de inte inkräktar på naturvärdena i detta område.

I miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) anges på sidan 21 att bäckarna inte innehåller någon vandrande fisk eftersom det finns vandringshinder nedströms. Naturvärdesinventeringen anger dock på sidan 29 att detta kan bero på tillfälliga vandringshinder (vedbrötar) och att det förra året finns uppgifter om att öring setts uppströms.

Kommentar:

Vägen i den västra delen av planområdet, som redovisades i samrådet och som skulle ha inkräktat på hassellunden med omgivningar, stryks ur förslaget inför utställningsskedet och denna mark föreslås nu som naturmark, delvis med dagvattenanläggningar. Naturmiljön norr om exploateringsområdet blir på detta sätt också mindre isolerad jämfört med samrådsförslaget.

Söder om den sydvända bergbranten finns naturvärdesobjekt i naturvärdesklass 3 och 4 och ett äldre träd. I planarbetet har det gjorts en avvägning mellan behovet av att ta marken i anspråk för bebyggelse och värdet av att bevara naturmarken. Delar av naturvärdesobjekten tas bort i förslaget.

Markberedning

Planförslaget medför ett omfattande markberedningsarbete, där berg, grus och andra jordarter tas bort, återanvänds inom området eller avyttras. Styrande för bedömningen av om åtgärderna är att betrakta som tillståndspliktig täktverksamhet utgår från det primära syftet. Som förslaget anger är syftet att etablera industrimark och Länsstyrelsen anser därför att planarbetet kan fortsätta utan krav på tillstånd till täkt. Uttaget av material är dock av jämförbar omfattning med de

mängder som bryts i en täkt samt de arbetsmoment som inbegriper markberedning såsom sprängning, krossning, sortering och borttransport av material är brukliga i en täktverksamhet.

Vidare planarbete förutsätter en mer fördjupad miljökonsekvensbeskrivning, där man redogör för vilka arbetsmoment som ska genomföras, dess konsekvenser för omgivande miljö och de försiktighetsåtgärder som man behöver vidta samt klargöra inom vilken tidsram arbetet kommer ske. Även tydligare beskrivning av vilka massor och mängder som ska hanteras och till vilka ändamål de ska användas och även om det uppkommer avfallsmassor som behöver hanteras. Miljökonsekvensbeskrivning ska även behandla alternativa lokaliseringar och en bedömning vilken som kan antas vara mest lämplig.

Uttag av naturgrus vid prövning av täktverksamhet ska mot bakgrund av bestämmelserna i 9 kap 6 f § miljöbalken tillämpas restriktivt. Ingrepp i naturgrusförekomsten i syfte att jämna ut marken bedöms stå i strid med bestämmelsens syfte. Länsstyrelsen bedömer därför planen behöver revideras avseende omfattning för område A, alternativt välja annan höjdsättning som medför mindre intrång.

En lång genomförandetid medför att stora mängder massor kommer att hanteras och avyttras under ett flertal år utan särskild reglering med stöd av miljöbalkens bestämmelser. Det kan därför vara motiverat att vissa ingrepp i naturmiljön behöver föregås av samråd med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § miljöbalken.

Planförslagets utformning medför betydande förändring av markområdena och omdaning av landskapet till förmån för stora platta markytor. Av underlaget bedöms det tveksamt om planerad markanvändning är förenlig med de grundläggande hushållningsbestämmelserna enligt 3 kap 1 § samt ur lokaliseringssynpunkt enligt 2 kap 6 § miljöbalken.

Kommentar:

Miljökonsekvensbeskrivningen har inför utställningen kompletterats med utförligare information om markberedningen och om alternativa lokaliseringar. Detaljplanen innebär visserligen omfattande markarbeten, men med de förändringar i förslaget som gjorts inför utställningsskedet bedöms miljöpåverkan inte bli betydande.

Den geotekniska undersökningen och grävningar inom området visar att isälvsedimentet inom de delar av planområdet som ska iordningställas som industriytor, innehåller mycket lite eller inget naturgrus alls.

Kommunen bedömer att förslaget är förenligt med de grundläggande hushållningsbestämmelserna enligt 3 kap 1 § samt ur lokaliseringssynpunkt enligt 2 kap 6 § miljöbalken.

Konsekvenser av eventuell påverkan på grundvatten är i vissa fall inte vidareutvecklat. På sidan 17 i MKB:n anges att ”ca 10% av avrinningsområdet kan påverkas”. Vad innebär det och vilka konsekvenser kan det få exempelvis på omgivningen? Vidare anges på sidan 18 i MKB:n att, ”Med antagandet att all grundvattenbildning inom verksamhetsområdets 8 ha skulle försvinna skulle detta medföra en minskad grundvattenbildning på drygt 1 l/s på årsmedelbasis”. Det bör vidareutvecklas vilka effekter/konsekvenser på omgivning och miljö detta kan ha.

Det saknas också en bedömning av risk för påverkan på grundvattnet ur ett kvalitativt perspektiv. Dvs. finns risk för påverkan på grundvattnets kvalitet genom förorenings-spridning? Vilka kan konsekvenserna bli och hur kan de motverkas?

Det är generellt viktigt att kommunen i det fortsatta planarbetet beaktar föroreningsrisk och förändrade flöden både vad gäller för ytvatten och grundvatten. Planen bör i möjligaste mån anpassas och utformas så att påverkan begränsas.

Det är viktigt att kommunen tidigt ser över om planen kan innebära någon tillståndspliktig eller anmälningspliktig vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken. Kan planen medföra arbeten som exempelvis bortledning/sänkning av grundvatten som innebär tillståndspliktig vattenverksamhet? Eftersom det inte är en självklarhet att tillstånd erhålls för en åtgärd även om den finns i en fastställd detaljplan, är det viktigt att kommunen tidigt utreder om det finns någon åtgärd som kräver tillstånd för vattenverksamhet. Kanske åtgärden vara av en sådan betydelse att den är en förutsättning för att planen ska kunna genomföras. Det finns visserligen inga krav på att ett tillstånd för vattenverksamhet (11 kap. MB) ska ha erhållits innan en detaljplan fastställs men det finns heller inget som hindrar att så sker.

Kommentar:

Sweco har tagit fram ett hydrogeologiskt PM (2019-11-19, rev. 2019-12-04) som visar på att markens infiltrationskapacitet troligen är mycket begränsad i planområdets östra del och är osäker i den västra delen. Konsekvenserna för den framtida grundvattenbildningen bedöms därför bli mindre än tidigare bedömt.

Planförslaget har inför utställningsskedet omarbetats och tre fördröjningsdammar för dagvatten, som även kan ha god renande effekt, föreslås på naturmark. Dessa dammar föreslås säkerställas genom planbestämmelser om villkor för lov.

Planförslagets miljökonsekvenser bedöms inte medverka till miljökvalitetsnormer överskrids.

Fornlämningar

Länsstyrelsens kulturmiljöenhet kommer att ställa krav på arkeologiska förundersökningar inom de områden som betraktades som fornlämningar efter den arkeologiska utredningen.

Kommentar:

Länsstyrelsen har 2019-08-26 lämnat tillstånd till ingrepp i/borttagande av fornlämningarna Norum 325, Norum 337, Norum 309 samt Norum 310, utan villkor om arkeologisk undersökning. Fornlämningarna Norum 339 och Norum 320 ska enligt länsstyrelsens beslut bevaras inom detaljplanen. Marken där dessa två fornlämningar är belägen föreslås som naturmark.

Trafik

Trafikverket har lämnat ett yttrande daterat 2016-11-23 i vilket tas upp bl.a. frågan om tillgänglighet till planområdet. Trafikverket anser att, ”tillgängligheten till området med annat än bil är en angelägen fråga och anser att det är viktigt att kommunen jobbar vidare med genomförandet av förslagna åtgärder”.

I yttrandet redovisar Trafikverket även synpunkter om trafikalstring och påverkan på E6 samt påverkan på Ucklumsvägen. Trafikverket skriver också om risker med farligt gods och buller samt skyltning.

Länsstyrelsen instämmer med Trafikverkets synpunkter. Beträffande risker med farligt gods se rubriken Farligt gods i Länsstyrelsens yttrande.

Kommentar:

Se kommentar på Trafikverkets yttrande.

Behovsbedömning

Kommunen bedömer att förslaget innebär betydande påverkan på miljön och därmed skulle en miljökonsekvensbeskrivning tas fram. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning och har lämnat ett yttrande över behovsbedömningen daterat 2016-03-03.

Kommentar:

Noteras.

Statens Geotekniska Institut (SGI)

SGI anser att omfattningen av de geotekniska förstärkningsåtgärder som utfördes vid utbyggnaden av den intilliggande trafikplatsen, samt påverkan av dessa åtgärder på planområdet, bör klarläggas i planskedet.

Stabilitetsberäkningarna bör ta hänsyn till de framtagna värdena på grundvattenytans nivåer, och bör uppdateras utifrån den hydrogeologiska analysen. En bedömning bör göras om maximala grundvattennivåer och huruvida det finns förutsättningar för artesiska portryck, framför allt för område C (västra delen av området), som har analyserats avseende stabiliteten och som visar på en känslighet avseende portrycksförändring.

SGI ställer sig frågande till om det är rimligt med konstant skjuvhållfasthet (25 kPa) genom hela profilen.

SGI väcker även frågan om ifall lastrestriktionerna är säkerställda i plankartan på ett plantekniskt godtagbart sätt.

SGI efterfrågar en noggrannare redovisning (förslagsvis markering på planritning) av läge på de block som utgör en risk för planområdet. Rekommendationerna i Teknisk PM Geoteknik behöver säkerställas i plankartan.

Kommentar:

Den geotekniska utredningen har reviderats inför utställningen. Valet av hållfasthet i profilen har setts över, och rapporten har uppdaterats med en noggrannare redovisning av läget på de block som utgör en risk för planområdet.

De förstärkningsåtgärder som vidtogs i samband med utbyggnaden av den angränsande trafikplatsen bedöms inte förändra de redovisade förutsättningarna i den geotekniska utredningen.

Den västra delen av planområdet, närmast väg E6, föreslås i utställningsskedet inte längre som gata och industrimark, utan som naturmark. Synpunkterna om att den geotekniska utredningen bör revideras utifrån den hydrologiska analysen i PM Hydrogeologi och utifrån en bedömning av maximala grundvattennivåer och förutsättningarna för artesiska portryck är därmed inte längre aktuella.

Planbestämmelsen om lastrestriktioner har formulerats om inför utställningen i enlighet med den reviderade geotekniska utredningen.

Genomförandebeskrivningen kompletteras med följande text: "Det finns ett block som ligger utanför planområdet som är utpekad i rapporten Tekniskt PM Geoteknik, Norconsult, 2013-02-04, rev. 2018-03-21. Hur blocket ska hanteras bör avtalas i exploateringsavtalet."

Respektive fastighetsägare ansvarar för bergskärningars stabilitet om sådana ska utföras.

Trafikverket

Närliggande statlig infrastruktur

Planområdet ligger öster om E6. E6 är utpekad som riksintresse för kommunikationer enligt miljöbalken 3 kap 8 §. Exploatering nära E6 får inte hindra möjligheterna till drift, underhåll och framtida utveckling av vägen. E6 är även utpekad som primär transportväg för farligt gods.

Norr om planområdet går väg 649, Ucklumsvägen, som har statlig väghållning.

Tillgänglighet till planområde

Det är viktigt att se över tillgängligheten till planområdet för kollektivtrafik-, gång- och cykelresenärer. Trafikverket anser att det är viktigt att kommunen jobbar vidare med genomförandet av förslagna åtgärder.

Trafikalstring

Trafikutredningarna har räknat på befintlig trafik plus trafikstring men Trafikverket anser att man borde räkna på trafikstring plus framtida trafik (20 år efter etablering).

I trafikutredningarna görs bedömningen att ramperna från Ucklumsvägen mot väg 170 och vidare mot E6 klarar trafikökningen med nuvarande korsningsutformning. Eftersom Trafikverket är måna om att det inte skapas köer på ramperna så önskar vi att kommunen låter göra en beräkning av belastningsgrader i korsningarna, för att säkerställa att inga åtgärder krävs.

Påverkan på E6

Som skydd för olyckor med farligt gods-transporter föreslår planhandlingarna att en skyddsvall alternativt ett skyddsräcke uppförs. Ett avtal om skyddsanläggningen måste tecknas mellan kommunen och Trafikverket innan detaljplanen antas. Det måste säkerställas att skyddsanläggningen inte påverkar E6 negativt (med avseende på geoteknik med mera).

Den dagvattendamm som förslås intill E6 får inte orsaka några hydrauliska problem i Trafikverkets vägtrummor med mera.

Påverkan på Ucklumsvägen

Trafikförslaget i samrådshandlingarna innebär en variant av tidigare förslag där en cirkulationsplats byggs på Ucklumsvägen väster om infarten till sopsorteringsanläggningen. Nuvarande infart stängs när cirkulationsplatsen är byggd.

Förslaget innebär att det ska anläggas en cirkulationsplats med tre ben i ett första skede och att det ska vara möjligt att bygga ut med ett fjärde ben i samband med att verksamhetsområdet på Kärr 1:8 byggs. Trafikverket har inget att invända mot förslaget, under förutsättning att vissa krav är uppfyllda. Eventuellt kommer en vägplan att behöva tas fram för cirkulationsplatsen.

Inom Ucklumsvägens säkerhetszon om 7 meter från körbanan får inga fasta, oeftergivliga hinder placeras. Den planerade pumpstationen intill Ucklumsvägen bör inte få en egen infartsväg utan istället anslutas till den planerade industrivägen inne på industriområdet.

Risker med farligt gods

Kommunen har låtit ta fram en riskutredning. Trafikverket anser att det är viktigt att Länsstyrelsens synpunkter om utredningen tillgodoses.

Buller

Trafikverket har inte tagit del av någon bullerutredning. Trafikverket förutsätter att kommunen säkerställer att ljudnivåerna inomhus inte överskrider de nivåer som anges för kontor i Boverkets byggregler.

Skyltning

Eventuell framtida skyltning av planerat verksamhetsområde ska utföras i samråd med Trafikverket. Trafikverket anser generellt att det är olämpligt att placera reklamskyltar i anslutning till trafikplatser, där trafikmiljön är komplicerad och reklamskyltar kan distrahera föraren och äventyra trafiksäkerheten.

Kommentar:

Att räkna upp trafikmängderna till 20 år efter etablering bedöms påverka bedömningarna i trafikutredningen marginellt.

Inför utställningsskedet har ett PM Trafikförslag (Norconsult, 2018-01-19) tagits fram. I denna rapport har uppskattade trafikmängder använts för att göra en kontrollberäkning av vilken belastning man kan vänta sig i framtiden i korsningarna i trafikplatsen där Ucklumsvägen korsar väg 170. Kontrollberäkningen tyder på att korsningarna klarar tillkommande trafik från planområdet utan problem med framkomlighet. Beräkningarna visar på belastningsgrader under 0,3 i alla tillfarter dvs att mindre än 30% av tillfartens maximala kapacitet utnyttjas.

Förslaget har omarbetats så att delområde C, närmast väg E6, i utställningsskedet föreslås som naturmark, och inte som gata och industrimark. De återstående verksamhetsytorna ligger på ett avstånd av som minst 80 meter från väg E6 och på en höjd av som minst 10 meter över vägen. Riskerna med farligt gods är därmed så pass låga att inga åtgärder bedöms behövas, och frågorna om skyltning är inte längre aktuella.

Förslaget har reviderats inför utställningsskedet så att befintlig anslutning till Ucklumsvägen används, i stället för en ny cirkulationsplats.

Övriga synpunkter noteras.

Skanova

TeliaSonera Skanova Access AB (Skanova) har tagit del av rubricerat ärende och vill meddela att Skanova ej har något att invända mot planförslaget. Skanovas anläggningar inom och intill aktuellt område, är markerade på bifogad lägeskarta. Skulle exploatering innebära att befintlig

anläggning i nordöstra delen av planområdet måste flyttas, bekostas detta av exploatör/fastighetsägare.

För offert och beställning hänvisas till Skanova Nätcenter och e-postadress: natcenter@skanova.se

För digitala kartor samt utsättning av Skanovas anläggningar hänvisas till www.ledningskollen.se

Kommentar:

Noteras.

Vattenfall

Vattenfall Eldistribution (Vattenfall) har som kommunen känner till en 40 kV regionnätledning som sträcker sig över tilltänkta byggrätter i planförslaget. En förutsättning för att Vattenfall ska tillstyrka detaljplanen är att mark blir reserverad för ledningens ändamål inom planen eller att ledningen flyttas.

Indikationen som Vattenfall fått från exploatören är att ledningen önskas flyttas utanför planområdet. En flytt av denna typen av ledning skulle i detta fall bli en koncessionspliktig åtgärd. En ny sträckning av ledningen är alltså en tillståndspliktig åtgärd där prövningen sker hos Energimarknadsinspektionen. Kommun/Exploator kan räkna med att tillståndsprövningen tar minst 18 månader från det att ansökningshandlingarna om ny koncession lämnats in.

En flytt av ledningen utförs av Vattenfall men bekostas av exploatör.

Kommentar:

Förslaget har reviderats inför utställningsskedet så att ledningen kan vara kvar i befintlig sträckning.

Västtrafik

Västtrafik har tagit del av ovan nämnda förslag till detaljplan.

Planområdet ligger i anslutning till kollektivtrafik med buss. Busstrafiken går inte med en sådan turtäthet att man kan förvänta sig någon högre andel kollektivtrafikanter till området. Planen i sig kommer inte att påverka utbudet av kollektivtrafik i anslutning till området.

Kommentar:

Noteras.

Kommunala nämnder och verksamheter

Räddningstjänsten

Räddningstjänsten har följande synpunkter på samrådsförslaget:

Området behöver förses med brandposter (20 liter/sekund) placerade enligt VAV P83. Den exakta placeringen sker i samråd med räddningstjänsten.

Slutsatserna i riskanalysen skall följas.

Kommentar:

Brandposter ska placeras ut, detta styrs dock inte på plankartan. Information om brandposter har lagts till i planbeskrivningen.

Slutsatserna i riskanalysen är inte längre aktuella eftersom delområde C utgår, exploatering planeras därmed inte längre i direkt närhet av E6.

Mark och exploatering

I upprättat planförslag föreslås kommunalt huvudmannaskap och utbyggnad av allmän plats planeras att utföras genom att exploatören (Badhustorget fastighets AB) bygger alla anläggningar inom allmän platsmark och överlämnar dem till kommunen utan kostnad. I dagsläget råder oklarheter huruvida detta är förenligt med Lagen om offentlig upphandling (LOU). Verksamheten för Mark och exploatering ställer sig positiv till detta förfarande under förutsättning att det inte strider mot gällande lagstiftning vid tiden då exploateringsavtalet upprättas och detaljplanen antas.

Kommentar:

Inför utställningen har huvudmannaskapet ändrats till enskilt huvudmannaskap och genomförandebeskrivningen har reviderats. Synpunkten är därför inte längre aktuell. För en mer detaljerad beskrivning av ansvarsförhållanden, se genomförandebeskrivningen.

VA-teknik

Planbeskrivning

Dagvattendammen bör göras tillgänglig för underhåll och rensning samt uppföljande undersökningar.

VA-enheten vill att dagvattenhanteringen görs mer hållbar genom införandet av planbestämmelser som reglerar fördröjning/rening inom kvartersmark, gröna tak, reglering av mängd hårdgjord yta m.m. För att bli en översvämningssäker och klimatanpassad detaljplan bör sekundära avrinningsvägar och lågpunkter kartläggas.

Genomförandebeskrivning

I genomförandebeskrivningen finns beskrivet vilka som ansvarar för utbyggnad och drift av olika delar i planen. I samrådshandlingarna står beskrivet att VA ska drifva samtliga anläggningar för dag-, dricks- och spillvatten men att exploitören ska stå för utbyggnaden. Då det ska vara en anläggning med kommunalt huvudmannskap är det viktigt att anläggningen byggs enligt kommunens krav.

Spillvatten

Är det rimligt med pumpstation i del av område B? Finns det möjlighet att istället leda detta västerut parallellt med dagvattenledning? Om inte måste plats reserveras för pumpstationen i plankarta.

Dagvatten

I planbeskrivningen står skrivet att beroende av infiltrationskapacitet kan det bli aktuellt att se om det är nödvändigt att använda sig av fler av de åtgärder som föreslås i VA-utredningen gällande fördröjning och rening av dagvatten inom verksamhetsytorna. Vad innebär detta?

Det är viktigt med höjdsättning av byggnader för att säkerställa att inga skador uppstår på byggnader vid ett extremt skyfall.

VA-utredningen har inte beräknat tillkommande mängder av naturvattnet. Det är inte VA:s ansvar att avleda naturvatten men detta kommer belasta ledningarna. Avskärande diken ska anläggas för att hindra naturvatten från att belasta fastigheterna. Detta kan läggas in som en planbestämmelse.

Dagvattendammen i VA-utredningen är inte dimensionerad för att ta emot dräneringsvatten från makadamdiken längs vägarna. Detta bör ses över vid fastställande av dammens storlek, och för att se över ifall reserverad yta för damm är tillräcklig i storlek.

Plankarta

U-områden bör läggas in på plankartan där ledningar finns och kommer finnas.

Kommentar:

VA-utredningen har reviderats inför utställningen.

I utställningsskedet föreslås enskilt huvudmannskap vilket innebär att exploitören bygger ut allmän plats, som sedan kommer att förvaltas genom en eller flera gemensamhetsanläggningar.

Plankartan och planbestämmelserna har setts över inför utställningen med hänsyn till dagvattenhantering. Infiltrationskapaciteten är osäker och därför föreslås en lösning med dagvattendammar. En beräkning av fördröjningsvolymen för dagvattendammar har tagits fram, där även dagvatten från naturmark tagits med i beräkningen. Ytor för dagvattendammar är väl

tilltagna och de bedöms även kunna ta emot dräneringsvatten från makadamdiken längs vägarna.

Plats för pumpstation har reserverats i område B.

I utställningsskedet föreslås den västra delen av planområdet (område C) planläggas som naturmark, delvis med dagvattenanläggningar. En gemensamhetsanläggning Kärr ga:1 finns belägen i den nordvästra delen av planområdet och omfattar utfartsväg från Munkeröd 1:5 till allmän väg. Gemensamhetsanläggningen föreslås upphävas, dock kan vägen finnas kvar och en ny gemensamhetsanläggning bildas för skötsel av dike och dammar.

Att i plankartan styra exakt höjdsättning, färdig golvnivå, mängd hårdgjord markyta, gröna tak, och var avskärande diken ska placeras bedöms vara en alltför detaljerad reglering.

Ledningar för vatten, spillvatten och dagvatten kan läggas inom allmän plats, LOKALVÄG resp. INDUSTRIVÄG och bedöms inte kräva u-områden.

I yttrandet framförs även några redaktionella synpunkter. Övriga synpunkter noteras.

Övriga

Käderöds Fastighets AB

Vi vill inför fortsatt utredande om en trafiklösning för Munkeröd och Kärr 1:11 att det fungerande förslaget om "Blå rondell" vid avfart mot Järnklätt och Kärr 1:8 utreds. Bilaga karta.

Denna lösning skulle förenkla till- och utfarter till bägge de verksamhetsområden som finns norr om Ucklumsvägen, samtidigt som en fungerande tillfart till Munkeröd kan ordnas.

Vi har också haft en dialog med ägarna till Kärr 1:8, som såg positivt på detta, då även de har planer på att utveckla sin fastighet. De var också beredda att släppa till mark för rondellens utformning. Detta tillsammans med att denna lösning skulle passa bra för vårt planarbete med Kärr 1:1.

Denna lösning skulle också innebära att endast en av/påfart från Ucklumsvägen löser trafiken både till södra och norra sidans industriområde.

Angående ert förslag om "Röd rondell" skapas en osäkerhet om befintlig avfart till Järnklätt kan finnas kvar i befintligt skick eller måste ändras p.g.a. ny trafikbelastning från Munkeröd 1:12.

Vi kan därför inte acceptera förslaget innan vi har utrett ovanstående frågeställningar.

Kommentar:

Den fortsatta trafikutredning som gjorts inför samrådet (Norconsult 2015-05-28) har visat på olika gemensamma trafiklösningar för denna plan och för den intilliggande detaljplanen norr om detta planområde på del av fastigheten Kärr 1:1. Alternativ B i trafikutredningen har valts, d.v.s. två trevägskorsningar, en mot i norr i befintligt läge, och en mot söder i befintligt läge försörjer de bägge planerade verksamhetsområdena.

Stenungsunds Motorsällskap

Stenungsunds Motorsällskap (nedan kallad STMS) har bedrivit verksamhet inom motorsport i snart 50 år varav 40 år på Furufjällsområdet.

Verksamheten engagerar idag mer än 500 medlemmar i fem sektioner: cross, enduro, rally, folktrace och rallycross. Verksamhetens nav är anläggningen på Furufjäll som STMS arrenderar av Stenungsunds kommun.

Förändringar i det detaljplanelagda området har redan delvis verkställts vilket medfört att modellmotorbanan samt att Endurospåret har reducerats. Kommunen har som kompensation under en provperiod låtit STMS arrendera del av Furufjäll 1:2. När nu det närliggande området enligt förslag till ny detaljplan får nya byggnader och verksamheter är det av största vikt att placering och byggnadssätt anpassas efter vår verksamhets förutsättningar.

Vi föreslår följande åtgärder för en lyckad etablering av industriområde i anslutning till vår verksamhet.

- Säkerställa placering av befintliga ljudvallar (arrendeavtal saknas)
- Anpassad höjd av ljuddämpande vallar
- Anpassning av byggnation närmast motorbanan ex: friskluftsintag rätt placerade
- Ta hänsyn till motorbanan vid val av verksamhet i närliggande lokaler
- Att Stenungsunds kommun drar in kommunalt vatten & avlopp till STMS anläggning i samband med etableringen för att säkerställa bevattningskapacitet för motorbanan
- Säkerställa tillfälliga arrendet på Furufjäll 1:2 för att kunna fortsätta bedriva vår växande ungdomsverksamhet inom Enduro

Kommentar:

Föreslagen industrimark är placerad på ett avstånd av minst 50 meter från motorbanan. Att införa bestämmelser om höjd på avskiljande bullervall och var friskluftsintag ska placeras bedöms vara en alltför detaljerad reglering.

I övrigt framförs synpunkter som inte berör detaljplanen.

Stenungsunds Orienteringsklubb

Stenungsunds OK avstyrker föreslagen detaljplan och anser att kommunen omedelbart bör stoppa vidare exploatering och planer för industri och småindustri i området. SOK anser det beklagligt att Stenungsunds kommun exploaterar ett område som i befintlig Översiktsplan (ÖP06) är utpekad som ”Rekreationsområde”, och utan att föreningar som har verksamhet i området har getts möjlighet att ta del av planerna förrän marken redan sålts.

Vi inom SOK är oroliga för vår verksamhet, speciellt när det beskrivs ”att verksamheten inom planområdet kommer att påverka förhållandena inom friluftsområdet på ett negativt sätt.” Vi tolkar detta som att den planerade verksamheten inte enbart kommer att påverka inom planområdet men också friluftsområdet utanför detaljplanen.

Vår klubbstuga, såväl som övriga föreningars, kommer att hamna i ett industriområde. Det är inte en miljö som underlättar verksamhet och rekrytering.

Oavsett SOK:s egenintresse i området anser vi att de omfattande, irreversibla markarbetena som ska göras kombinerat med den miljöpåverkan som beskrivs i Miljökonsekvensbeskrivningen är förvånansvärt allvarliga. Det kommer att förändra området så radikalt negativt att det inte går att återställa.

Om kommunen genomför sin detaljplan ser vi att vi i SOK kommer att tvingas förskjuta våra aktiviteter söderut på Furufjäll. Vi ser oss också tvingade att hitta nya områden för att bättre tillgodose de behov klubben har för yngre och nybörjare inom orientering.

För SOK ser vi speciellt följande möjligheter för framtiden:

- Furufjällsområdet utvecklas som rekreationsområde, utan industri.
- Utveckling av spårområdet på Furufjäll söderut.
- Klubblokal och tillgång till omklädningsrum på nya Arenan på Nösnäs.
- Utveckling av Toröd.

Med förhoppning om ett fortsatt gott samarbete för aktiva invånare i Stenungsund.

Kommentar:

Kommunen bedömer att det i detta läge är lämpligt att planera för industri trots att den gällande översiktsplanen föreslår rekreationsområde, med följande motivering. Det finns ett behov av verksamhetsområden för industri i Stenungsunds kommun som inte är avsatta för den petrokemiska industrin. Planområdet ligger i utkanten av Stenungsund och i anslutning till ett motorvägsnät vilket gör lokaliseringen lämplig för industri. Friluftsområdets värdekärna med stugor och anlagt stigsystem ligger söder om och skilt

från det föreslagna industriområdet. Furufjällsområdet bedöms fortsatt kunna fungera som en värdefull rekreativmiljö även efter planens genomförande.

I förslaget till ny översiktsplan, som har varit på utställning under våren 2020, föreslås delar av området som industriområde.

Detaljplanen innebär visserligen omfattande markarbeten, men med de förändringar i förslaget som gjorts inför utställningsskedet bedöms miljöpåverkan inte bli betydande.

SAMMANFATTNING

Kvarstående synpunkter

Följande remissinstanser och sakägare har under samrådet framfört synpunkter på detaljplanen som helt eller delvis inte har tillgodosetts:

- Trafikverket hade synpunkter på uppräknig av trafikmängder i trafikutredningen.
- Stenungsunds kommun, VA-teknik hade synpunkter om bl.a. avskärande diken, u-områden, färdig golvnivå och höjdsättning.
- Stenungsunds Orienteringsklubb ville att planarbetet skulle avbrytas.

Innan detaljplanen ställs ut har följande justerats/kompletterats:

Innan detaljplanen ställs ut har följande justerats eller kompletterats:

- Miljökonsekvensbeskrivningen har kompletterats med ett resonemang om alternativa lokaliseringar samt med utförligare information om markberedning.
- Planbeskrivningen har kompletterats med information om pågående arbete med ny översiktsplan, där området delvis är utpekats som verksamhetsområde.
- Förslaget har reviderats så att område C, närmast väg E6, inte längre föreslås som industrimark och gata, utan som naturmark delvis med dagvattenanläggningar. Därmed minskar förslagets påverkan på naturmiljön, bl.a. sparas hassellunden och områden där vanlig groda påträffats. Därmed riskeras inte heller att den skyddade arten nötkråka förlorar födosöksområden. Samtidigt minskar risken för olyckor med farligt gods, och kraftledningen i området kan vara kvar i befintligt läge.
- En vägprojektering med massbalansberäkning har tagits fram.
- Den geotekniska utredningen har reviderats i enlighet med SGI:s synpunkter och utifrån bearbetat förslag. Planförslaget har setts över med hänsyn till geoteknik (lastrestriktioner).
- VA- och dagvattenutredningen har reviderats, och planförslaget och miljökonsekvensbeskrivningen har setts över med hänsyn till dagvattenhanteringen.
- Informationen i planbeskrivningen om närmaste anslutningspunkt för VA har uppdaterats.
- Huvudmannaskapet har ändrats till enskilt huvudmannaskap. Genomförande-beskrivningen har reviderats utifrån ändringar i plankartan och uppdaterad fastighetsinformation.
- Genomförande-beskrivningen har kompletterats med information om det stenblock som kan utgöra en risk.

Medverkande tjänstemän

Stenungsunds kommun
Samhällsbyggnad Exploatering

Anders Dahlgren
Planarkitekt